

Bedna klidu

Tehdy na jaře, bude to už pár let zpátky, přijela do městečka Fufníkov pouť. „Hurá, pouť!“ volaly děti a běžely se projet na kolotoči nebo sestřelit pár růží. Byla to opravdu slavnost se vším všudy. Tady se prodávala cukrová vata, támhle se zase skákalo na trampolínách, dokonce i můj oblíbený autodrom se dostavil, z čehož jsem byl úplně na větvi.

Vedle toho všeho tu ale stálo i něco úplně nového – velká dřevěná bedna s kukátkem a plešatým pánem, vybírajícím vstupné. Kdo mu zaplatil, mohl odkrýt krytku kukátka a podívat se dovnitř. Cedule před bednou hlásala: „Pohleďte dovnitř, najdete klid a mír v duši!“

„Pěkná blbost,“ řekl jsem si pro sebe a dupl jsem na plyn, aby se nárazník mého autíčka mohl nasytit dalším gumovým nárazem. Vrážení do ostatních jsem miloval už od malička a mé dvanáctileté já pro autodromy žilo. Nikdo přede mnou nebyl v bezpečí, moje dravá síla mě poháněla přímo do chumlů sotva řídicích dětí a vrážela do nich s vervou a kuráží příštího Napoleona. Mé oblíbené autíčko bylo to modré.

Chodil jsem tam každý den a každý den jsem utratil všechno své kapesné na autodromu. Doufal jsem, že postupem času najdu někoho, kdo by se mi dokázal za volantem postavit a s kým bych potom svedl souboj na život a na smrt, nebo alespoň dokud by se jednomu z nás neudělalo špatně. Místo toho se ale můj autodrom vylidnil a já se na naleštěném obdélníku proháněl prakticky sám, což mě samozřejmě nebavilo. Nejvíc lidí, jak jsem si všiml, odešlo právě k onomu plešatému tajněstáři a jeho bedně s kukátkem. Děti i dospělí kolem ní stáli, dívali se dovnitř a chichotali se.

Opustil jsem svůj bourák a vydal se k nim. Provozovatel bedny se na mě už z dálky díval s potutelným úsměvem, jako kdyby celý den čekal, až přijdu právě já.

„Jeden lístek na bednu, prosím.“

„To bude padesát korun, chlapče.“

Zamračil jsem se. „Neříkejte mi chlapče!“

„A jak ti mám říkat?“

„Já jsem už velkéj mužskej.“

„Velký mužský mají lístek za osmdesát.“ Zase se usmál.

„Tak radši ten pro chlapce, prosím,“ zabručel jsem, potupeně jsem si vzal dětský lístek a odebral jsem se k rodině, která pomalovanou krabicí zrovna obléhala. Rodiče se dívali vrchní řadou kukátek, jejich dcera tou spodní. Holčička zatleskala a bedna se jako v odpověď strašidelně zatřásla.

„Netleskat!“ zavolal přísně plešatý pán. „Žádné hlasité zvuky!“

„Pane,“ zeptal jsem se otce rodinky mírně polekaně, „co je v té krabici?“

„Podívej se sám,“ špitnul na mě, „kvůli tomu sis přece zaplatil, no ne?“

To byla pravda. Přikývl jsem a opatrně jsem se připlížil k černě lakovanému kukátku, od kterého tleskající dcerka zrovna odešla. Odhodlal jsem se, nádech, výdech, odhrnul jsem krytku a přiložil oko.

Nejdřív jsem viděl jen šmouhu. Pak si mé oko na skleněnou čočku zvyklo a já spatřil obsah té krabice.

Byl tam výběh vystlaný krásně bělostnými hoblinami, se štosem čerstvě posečené trávy a miskou na vodu. Uprostřed scény sedělo a odpočívalo veliké chundelaté morče.

Nic víc tam nebylo. „Vždyť to je jenom obyčejný morče!“ zakřičel jsem na plešatého, který zrovna prodával lístek postarší dámě.

„Pst!“ sykl na mě otec cizí rodiny, „Rozrušíš ho!“

Byla to pravda. Morče v bedně se zvedlo, už se nerozvalovalo v hoblinách jako před chvílí. Cítilo se v ohrožení a neklidně otáčelo hlavou sem a tam.

Potom vyskočilo a bedna se rachotivě otřásla. A znovu. A zase. Plešatý pán zavřel kasu a přišel k nám, otevřel děrované stropní víko bedny a strčil k morčeti ruku.

„Je to jenom obyčejný morče,“ sdělil jsem mu svůj objev.

„Není to jenom obyčejné morče,“ řekl plešatý a hladil hlodavce po čele. „Je vycvičený.“

To mě docela zaujalo. Cvičené morče jsem nikdy neviděl. „Vážně? A co umí?“

„Podívej se dovnitř.“

Podíval jsem se znovu do kukátka. Morče už se zklidnilo, užívalo si drbání na chundelatém čele, až z toho přivíralo očka. Nakonec si zase lehlo do hoblin, ruka odletěla pryč a zvíře zůstalo ležet v bohémské póze v tlumeném světle lampiček.

Díval jsem se, snažil jsem se zjistit, na co se mám zaměřit. „Teď tam jenom tak leží,“ popsal jsem situaci.

„Podívej se pořádně.“

Morče leželo, odpočívalo, relaxovalo, dalo by se říci, že vegetilo. Už jsem to chtěl vzdát, ale v tom se stalo něco nevídaného.

Morče se zavrtělo a natáhlo nožičky dozadu. Vypadalo jako nějaký miniaturní koberec. Potom si párkrát lízlo vody, zívlo a položilo hlavičku do hoblin.

Cizí tatínek se tiše zasmál. „Ten se ale má.“

Tohle nebyl můj dvanáctiletý mozek schopen pochopit. Lidi platí za to, aby se dívali na odpočívající zvíře? Co to je za blbost?

„Pane, a to je jako všechno? Neumí se třeba překulit nebo udělat kotrmelec nebo něco?“

Chovatel se na mě zasněně usmál a zavrtěl hlavou. „Umí jenom tohle.“

Zamračeně jsem se otočil a odešel jsem domů. Připadal jsem si podvedeně, byl jsem bez peněz a jedině, co jsem za to dostal, byl pohled na zvíře, co jsme měli doma. Pravda, moje morče si pravděpodobně myslelo, že ho chci sežrat, a nikdy přede mnou neodpočívalo. Stejně jsem ale byl zklamaný a vztekle jsem si představoval, jak bych s oným plešounem na autodromu zatočil.

V noci jsem měl velice zvláštní sen. Seděl jsem na podzim na louce vedoucí pozvolna do listnatého lesa. Vítr tiše fičel, jemně mával větvemi stromů a odnášel ve svém proudu závěje jejich zlatavých lístků. Básnický nadané dítě by snad podle toho dokázalo napsat pokračování Máje, ale já byl jenom malý unavený špunt a nudil jsem se, protože tu nebylo co dělat.

Podíval jsem se vedle sebe. V trávě tu sedělo chundelaté morče, tentokrát bez krabice, a jak jsem se na něj podíval, lehlo si a natáhlo nožky úplně stejně jako tehdy.

„To se ti tu žije,“ řekl jsem mu, „žrádla tu máš, že bys přežil snad tisíc let, co?“

Jenže to morče nežralo. Jen se tak dívalo před sebe na les a na zasněžené vršky hor, co majestátně vykukovaly nad stromy.

Pak jsme se najednou přesunuli na pouť. Před námi stál autodrom a v něm jezdila má zamilovaná autíčka, všechna už někým zabraná a v akci. Děti se smály, vrážely do sebe a já tu seděl na lavičce s morčetem vedle sebe.

„Dřív nebo pozdějc to některý z nich omrzí, beztak jsou na řízení moc malý,“ řekl jsem morčeti, které mi z nějakého důvodu neodpovědělo. Ale děti řídily dál, chechtaly se, a ne, a ne z autíček vylézt.

Jak jsem tak seděl na voskovaném dřevě lavičky, cítil jsem, jak ze mě ta nedočkavost a zběsilá touha pozvolna vyprchává jako bubliny z otevřené limonády. Už mi ani tolik nevadilo tu jen tak sedět, měl jsem radost, že si to užívají aspoň ty děti. Podíval jsem se vedle sebe na morče, a to si zase lehlo, nožičky natažené za sebou.

Ráno jsem se probudil jako znovuzrozený. Vyrazil jsem zpátky na pouť, abych se plešatého zeptal, co si o mém snu myslí, ale když jsem dorazil na náměstí, nikdo tam už nebyl. Kolotoče byly pryč, autodrom a samozřejmě i tajemná bedna byly ty tam. Zůstala tu jenom kamenná kašna, pravidelně stříkající vodu do vzduchu.

Ale ani mi to moc nevadilo.

Chvíli jsem jen stál na místě, pak jsem si sedl na lavičku. Voda tryskala a třpytila se v ranním slunci. Bylo tu příjemně klidně a já...

Já natáhl nohy před sebe.